

Sygn. akt I C 1616/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Litwińska – Bargiel

Protokolant: Edyta Szmigiel

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2017 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **G. N. i L. N.**

przeciwko **Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.**

o odszkodowanie

I. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki G. N. kwotę 3 636,40 zł (słownie: trzy tysiące trzydzieści sześć złotych czterdzieści groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 30 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda L. N. kwotę 3 636,40 zł (słownie: trzy tysiące trzydzieści sześć złotych czterdzieści groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 30 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki G. N. kwotę 1 382 zł (słownie: jeden tysiąc trzysta osiemdziesiąt dwa złotych) tytułem kosztów procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1200 zł;

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda L. N. kwotę 1 382 zł (słownie: jeden tysiąc trzysta osiemdziesiąt dwa złotych) tytułem kosztów procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1200 zł;

V. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę 743,43 zł tytułem wydatków, które tymczasowo poniósł Skarb Państwa;

VI. oddala wniosek powodów o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Powodzi G. N. oraz L. N. wnieśli w pozwie nadanym przesyłką pocztową w dniu 25 października 2016r. o zasądzenie na ich rzecz od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. po 3 636,40 zł dla każdego z nich wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 30 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty. Nadto powodzi zgłosili roszczenie o kosztami postępowania dla każdego z nich z osoba oraz o opatrzenie wyroku rygorem natychmiastowej wykonalności na mocy art. 333§ 1 k.p.c.

W uzasadnieniu pozwu powodzi podali, iż od 04 października 2013r. strony łączyła umowa ubezpieczenia samochodu – stanowiącego współwłasność powodów- o nr rej. (...), która obejmowała również ochronę Autocasco. W okresie obowiązywania umowy, tj. w dniu 16 maja 2014r. doszło do szkody na w/w pojeździe powodów. Strona pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności, bowiem wypłaciła część odszkodowania w kwocie 6 014,48 zł. Powodzi jednak nie mogli się zgodzić z takim stanowiskiem, tym bardziej, iż umowa ubezpieczenia AC została wykupiona w

wariancie serwisowym. Liczne interwencje powodów doprowadziły tylko do wypłaty odszkodowania uzupełniającego w kwocie 359,07 zł, a tym sami powodzi otrzymali odszkodowanie w kwocie 7 756,54 zł. Powodzi przedłożyli fakturę VAT dokumentującą koszt wykonanej naprawy na kwotę 15 029,34 zł, ale ubezpieczyciel podniósł, że w fakturze nie ujawniono numerów katalogowych części użytych do naprawy oraz że zawyżona jest cena roboczogodziny, która powinna być 90 zł, a nie 120 zł. Takie stanowisko jest sprzeczne z treścią umowy ubezpieczenia AC łączącą strony. Powodzi bowiem przedłożyli oryginał faktury VAT, na której są ujawnione kody użytych części, kody te są tożsame z użytymi w kosztorysie strony pozwanej. Również likwidator pozwanej spółki był obecny w warsztacie i nie zgłaszał uwag co do dowodów zakupu oryginalnych części. Warsztat nie ma obowiązku przekazywania klientowi faktur za zakup części, stanowi to element tajemnicy handlowej. Wobec nieziennej postawy strony pozwanej powodzi pismem z dnia 8 października 2015r. wezwali ją do zapłaty brakującej kwoty odszkodowania w wysokości 7 272,80 zł. Stanowisko pozwanego towarzystwa nie uległo jednak zmianie. Powodzi mieli prawo wyboru warsztatu, w którym dokonają naprawy. Przedłożyli fakturę dokumentującą wysokość kosztów naprawy, a więc stanowisko pozwanej jest nieuzasadnione. W oparciu o przedłożoną fakturę VAT powodom należy się łączne odszkodowanie w kwocie 15 029,34 zł, skoro strona pozwana wypłaciła tylko 7 756,54 zł, to roszczenie o odszkodowanie uzupełniające jest uzasadnione. Data początkowa naliczania odsetek została określona na dzień 30 sierpnia 2014r., tj. od dnia następnego po upływie terminu do zapłaty należności wynikającej z faktury VAT (...) z dnia 14 sierpnia 2014r.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. Przyznała, iż strony łączyła umowa ubezpieczenia autocasco i otrzymała zawiadomienie o szkodzie. Po prowadzeniu postępowania likwidacyjnego wpłaciła odszkodowanie w kwocie 7 756,54 zł, która w pełni rekompensuje szkodę powodów. Skoro powodzi wybrali, że wypłata odszkodowania powinna nastąpić na podstawie przedłożonych faktur, to powinny przedstawić wszystkie faktury dotyczące naprawy konkretnego pojazdu, w tym także faktury za zakupione części zamienne. W przedmiotowej sprawie powód L. N. prowadzi warsztat, w którym dokonano naprawy, a więc jest w posiadaniu faktur i rachunków za naprawę części i odmowa ujawnienia ich podaje pod wątpliwość koszt naprawy pojazdu. W związku z nieprzedłożeniem przez powodów faktur za zakup części odszkodowanie za uszkodzenie pojazdu zostało ustalone w oparciu o ceny materiałów i nieoryginalnych części zamiennych o porównywalnej jakości i ceny za jedną roboczogodzinę ustaloną przez A. w oparciu o ceny usług obowiązujących w warsztatach w obrębie miejsca naprawy pojazdu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodzi są współwłaścicielami pojazdu m-ki V. (...) o nr rej. (...) rok produkcji 2006r.

Dowód: odpis dowodu rejestracyjnego -k. 19-20,

- zeznania powódki- CD k.75.

Strony łączyła umowa ubezpieczenia w/w pojazdu z okresem ochrony od 9 października 2013r. do 8 października 2014r. Zakres ubezpieczenia obejmował min. ochronę Autocasco w wariantcie serwisowym. Suma ubezpieczenia pojazdy została określona na kwotę 43 100,00 zł. Na dowód zawarcia niniejszej umowy została wydana polisa nr (...). Składa z tytułu ubezpieczenia AC wyniosła 1 343,00 zł.

Do niniejszej umowy miały zastosowanie ogólne warunki ubezpieczeń autocasco zatwierdzone uchwałą Zarządu (...) Polska nr (...). Zgodnie z którymi w przypadku szkody częściowej zasady ustalania i wypłaty odszkodowania zależały od wybranego wariantu. Zgodnie z ust. 3.3.1 OWU w przypadku szkody częściowej A. ustalał wysokość odszkodowania w wariantcie serwisowym zgodnie z pisemną dyspozycją Ubezpieczonego lub osoby przez niego wskazanej:

1. po przedłożeniu oryginałów rachunków lub faktur VAT dokumentujących naprawę pojazdu, pozostających w związku przyczynowym ze zdarzeniem, za które A. ponosi odpowiedzialność, według uprzednio uzgodnionych z A. kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy na podstawie:

- norm czasowych producenta pojazdu ujętych w systemie A., E.;

- stawki za jedną roboczogodzinę ustaloną dla warsztatu naprawczego, w którym dokonywana jest naprawa; w przypadku braku ustalonej stawki dla danego warsztatu przyjmuje się na podstawie średnich cen usług obowiązujących na danym terenie,

- cen części i materiałów producenta pojazdu ujętych w systemie A., E. nie więcej niż średnich cen zalecanych przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową,

2. Według wyceny uwzględniającej podatek VAT na podstawie:

- ceny materiałów i nieoryginalnych części zamiennych o porównywalnej jakości dostępnych w programach kalkulacyjnych A./ E. lub

- w przypadku braku materiałów i nieoryginalnych części zamiennych o porównywalnej jakości na podstawie cen części i materiałów producenta pojazdu ujętych w systemie A., E., nie więcej niż średnich cen zalecanych przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową,

- systemem kosztorysowania A., E. dla wymiaru robocizny,

- z zastosowaniem stawek za jedną roboczogodzinę ustaloną przez A. w oparciu o ceny usług obowiązujących w warsztatach w obrębie miejsca naprawy pojazdu.

Dowód: polisa -k. 21,

- ogólne warunki ubezpieczenia autocasco- k.22-27.

W dniu 16 maja 2014r. doszło do uszkodzenia pojazdu powodów. W tym samym dniu powodzi zgłosił szkodę w pojeździe z ubezpieczenia AC. Pozwany ubezpieczyciel dokonał kalkulacji naprawy w dniu 21 maja 2014r. i wycenił szkodę na kwotę 13 273,25 zł, przy czym przyjęto koszt jednej roboczogodziny na kwotę 125,00 zł. Decyzją z dnia 22 maja 2014r. pozwana spółka przyznała powodowi kwotę 6 014,48 zł. Jednocześnie zaznaczając, iż z uwagi na nie dostarczenie przez ich faktury VAT bądź rachunku dokumentujących koszt naprawy- zgodnie z OWU- wycena szkody nastąpiła na postawienie wyceny sporządzonej przez rzeczoznawcę A., który przyjął koszt roboczogodziny na poziomie 60 zł.

Z wysokością przyznanego odszkodowania nie zgodzili się powodzi. Po licznych pismach pozwany ubezpieczyciel przyznał dodatkowe odszkodowanie w kwocie 359,07 zł. Również z taką kwotą odszkodowania nie zgodzili się powodzi, który zwrócili się bezpośrednio do prezesa zarządu pozwanej spółki. W odpowiedzi na działania powodów spółka wykonała ponowną kalkulację szkody i określiła koszty naprawy na kwotę 15 176,63 zł z uwagi na zadeklarowanie przez powodów chęci naprawy pojazdu przy użyciu oryginalnych części zakupionych u oficjalnego importera pojazdy. Przy czym ponownie przyjęto stawkę roboczogodziny na poziomie 125 zł. Jednocześnie strona pozwana zapowiedziała, iż po przekazaniu faktur potwierdzających nabycie części są gotowi do ponownej weryfikacji wysokości należnego odszkodowania.

Dowód:- akta szkody,

- decyzja z dnia 22.05.2014r.-k. 28,

- pismo z dnia 3.06.2014r.-k. 29,

- kalkulacja naprawy –k. 30-31.

- korespondencja mail-k. 32-33,

- decyzja z dnia 5.06.2014r.-34-35,

- pismo powoda z dnia 7.06.2014r.-36,
- pismo ubezpieczyciela z dnia 1.07.2014r.-k.37,
- kalkulacja naprawy z dnia 25.06.2014r.-k. 38-39.

Powód L. N. jest właścicielem zakładu motoryzacyjnego o specjalności lakiernictwo i blacharstwo (...) w P.. Zakład jest wyposażony w:

- kabinę bezpyłową lakierów wodnych,
- sprężarki powietrzne szt. 1,
- ramę do prac blacharskich,
- urządzenia spawalnicze,
- narzędzia podręczne specjalistyczne itp.,
- piec CO+ hydrofor itp.

Zakład składa się z dwóch obiektów, o łącznej powierzchni 220m².

Powodzi zdecydowali się naprawić swój pojazd m-ki (...) w warsztacie powoda. Podczas naprawy ujawniły się kolejne uszkodzenia. Powód zwrócił się do strony pozwanej o zaakceptowanie rozszerzonego zakresu uszkodzeń. Po wizycie przedstawiciela pozwanego towarzystwa nowe uszkodzenia zostały również zakwalifikowane do naprawy, która była kontynuowana.

Dowód: zeznania powoda L. N.- CD k. 75,

- zeznania powódki G. N.- CD k.75,
- opinia biegłego sądowego z dnia 20.02.2017r.-k 91-103.

W dniu 19 sierpnia strona pozwana otrzymała od powodów fakturę VAT nr (...)r wystawioną w dniu 14 sierpnia 2014r. przez (...) L. N. z siedzibą w P. na rzecz powódki- G. N. na kwotę 15 029,34 zł. (...) obejmowała koszty naprawy auta powodów, na które złożyły się koszty zakupiony części zamiennych opisanych słownie i symbolem oraz koszty robocizny prac lakierniczy i blacharskich określone na poziomie 120 zł.

Strona pozwana po analizie przesłanej faktury w dniu 16 września 2014r. przyznała dodatkowe odszkodowanie w kwocie 831,33 zł, co łącznie z wcześniej wypłaconymi kwotami dało kwotę 7 756,54 zł. Ubezpieczyciel stwierdził po analizie przesłanej faktury, iż nie zawiera ona numerów katalogowych części użytych do naprawy, a więc ceny tych części ustalono na podstawie kosztorysu ofertowego A.. Nadto stawka roboczogodziny przyjęto na poziomie 90/100 zł netto, gdyż jest to stawka uznawana dla warsztatów nieautoryzowanych.

Powodzi nie zgodzili się z tym stanowiskiem i złożyli odwołanie, które jednak nie doprowadziło do zmiany stanowiska pozwanej.

Dowód: akta szkody,

- pismo powódki do strony pozwanej z dnia 14.08.2014r. wraz z dowodem nadania-k.40-41,
- faktura VAT z dnia 14.08.2014r.-k. 42,
- decyzja z dnia 16.09.2014r.-k. 43-45,

- odwołanie z dnia 17.11.2014r.-k. 46-48,

- pismo strony pozwanej -k. 49,52,56,

- pismo powodów- k.53-54

- przedprocesowe wezwanie do zapłaty z dnia 8.10.2015r. wraz z potwierdzeniem nadania-k. 50-51

Stawka roboczogodziny za prace lakiernicze i blacharskie na poziomie 120 zł była prawidłowa w połowie 2014r. dla warsztatu dysponującego wyposażeniem technicznym, kadrami, lokalizacją zbliżoną do warsztatu powoda. Uśredniona stawka roboczogodziny w serwisach branży motoryzacyjnej nieautoryzowanych na terenie B. i okolic w tym okresie kształtowała się na poziomie 100 zł do 135 zł.

Dowód: - opinia biegłego sądowego z dnia 20.02.2017r.-k 91-103.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, jako zasadne, zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W toku niniejszego postępowania powódzi dochodził od pozwanego ubezpieczyciela zapłaty wynikającej z zawartej z pozwanym umowy ubezpieczenia pojazdu marki V. o nr rej. (...) w związku z zdarzeniem z dnia 16 maja 2014r. W sprawie bezspornym pozostawał przy tym fakt zaistnienia szkody, posiadanie ubezpieczenia AC przez powodów oraz przyznanie przez pozwanego częściowego odszkodowania. Pozwany podnosił jednak, że wypłacił na rzecz powodów odszkodowanie odpowiadające treści umowy, skoro powódzi nie przedłożyli wszystkich rachunków lub faktur VAT dokumentujących koszt naprawy, w tym za zakup części zamiennych, to należało dokonać kalkulacji szkody w oparciu o części nieoryginalne o zbliżonej jakości, tj. wg § 3.1 2 OWU.

Wskazać należało, że zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego, przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę (art. 805 § 1 k.c.). Przy ubezpieczeniu majątkowym (§ 2 pkt 1) świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Istota odszkodowania, do jakiego ma prawo ubezpieczony na podstawie umowy ubezpieczenia, sprowadza się do tego, że zakład ubezpieczeń ma zwrócić mu koszty odtworzenia ubezpieczonego mienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2004r., II CK 399/02). Zatem odszkodowanie, należne również w ramach ubezpieczenia autocasco, obejmuje wszystkie koszty przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego. O przywróceniu pojazdu do stanu poprzedniego można zaś mówić jedynie wówczas, gdy stan pojazdu po naprawie, pod każdym względem (stan techniczny, zdolność użytkowa, części składowe, trwałość, wygląd estetyczny itp.) odpowiada stanowi tegoż pojazdu sprzed wypadku (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 10 listopada 1992r., I ACr 410/92, wyrok Sądu Najwyższego z 3 lutego 1971r., (III CRN 450/70)).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 28 maja 1997r. (III CKN 76/97, LEX nr 50796) „zarówno przepisy normujące umowy, jak i regulujące je postanowienia ogólnych warunków umów, jak też indywidualnie uzgadniane umowy nie powinny być interpretowane w sposób oderwany od ich natury i funkcji. Umowa ubezpieczeniowa ma pełnić funkcję ochronną, z czego wynika, że miarodajny dla wykładni jej postanowień jest punkt widzenia tego, kto jest chroniony”. Nie można jednocześnie pominąć faktu, że strony łączy umowa dobrowolna ubezpieczenia autocasco, a więc strony miały więc swobodę kształtowania tych zasad w ramach swobody umów.

Z przedłożonej przez powodów polisy nr (...) wynika, iż pojazd powodów ubezpieczony był w wariantcie serwisowym. Nadto bezsporne było, iż szkoda z dnia 16 maja 2014r. miała charakter szkody częściowej. Warunki, na jakich

poszkodowanym powodom przysługuje od pozwanego odszkodowanie, określone są w zawartej przez strony umowie ubezpieczenia autocasco, której częścią są ogólne warunki ubezpieczenia autocasco.

W świetle zapisów OWU zakres obowiązku odszkodowawczego ubezpieczyciela był uzależniony od tego, czy ubezpieczony przedłożył rachunku bądź faktur VAT dokumentujące naprawę pojazdu, czy też nie. W pierwszym przypadku, tj. gdy udokumentowanie kosztów naprawy nastąpiło za pomocą faktur VAT bądź rachunków zakres obowiązku odszkodowawczego był uregulowany zgodnie z § 3 pkt 3.3.1 OWU, tj. przy uwzględnieniu- norm czasowych producenta pojazdu ujętych w systemie A., E.;

- stawki za jedną roboczogodzinę ustaloną dla warsztatu naprawczego, w którym dokonywana jest naprawa; w przypadku braku ustalonej stawki dla danego warsztatu przyjmuje się na podstawie średnich cen usług obowiązujących na danym terenie,

- cen części i materiałów producenta pojazdu ujętych w systemie A., E. nie więcej niż średnich cen zalecanych przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową.

W przypadku natomiast, gdy koszt naprawy nie był udokumentowany fakturą VAT bądź rachunkiem to ubezpieczonemu pozostawało jedynie rozliczenie szkody w oparciu o § 3 pkt. 3.1.2 OWU, który przewiduje ustalenie odszkodowania z zastosowaniem:

- ceny materiałów i nieoryginalnych części zamiennych o porównywalnej jakości dostępnych w programach kalkulacyjnych A./ E. lub

- w przypadku braku materiałów i nieoryginalnych części zamiennych o porównywalnej jakości na podstawie cen części i materiałów producenta pojazdu ujętych w systemie A.. E., nie więcej niż średnich cen zalecanych przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową,

- systemem kosztorysowania A., E. dla wymiaru robocizny,

- z zastosowaniem stawek za jedną roboczogodzinę ustaloną przez A. w oparciu o ceny usług obowiązujących w warsztatach w obrębie miejsca naprawy pojazdu.

Rozbieżność w wysokości odszkodowania przyznanego według wariantu pierwszego a drugiego w przypadku niniejszej sprawy była znaczna. Jak sam pozwany ubezpieczyciel wyliczył odszkodowanie należne powodom w razie przedłożenia rachunku lub faktury VAT powinno wynieść 15 176,63 zł przy uwzględnieniu cen części producenta, a w przypadku nie przedłożenia takich dokumentów 7 756,54 zł. Powód upatrywała taką znaczną różnicę w wysokości odszkodowania głównie w kosztach zakupu oryginalnych części zamiennych, a nich zamienników nie opatrzonych logiem producenta. Uszkodzony bowiem pojazd był m-ki V., która ma wysokie koszty części zamiennych.

Powodzi przedłożyli pozwanemu ubezpieczycielowi fakturę VAT nr (...) z dnia 14 sierpnia 2014r. na kwotę 15 029,34 zł dokumentującą koszt naprawy uszkodzonego pojazdu. Tym samym wybrali wariant pierwszy jako podstawę obliczenia wysokości odszkodowania. Jednak nawet wówczas pozwana może zweryfikować koszt naprawy, czy miał miejsce zgodnie z OWU. Tak też miało miejsce w niniejszym przypadku. Jednak w ocenie Sądu strona pozwana w sposób nie zasadny podważyła wiarygodność niniejszych kosztów naprawy.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż pojazd został naprawiony w warsztacie należącym do powoda. Takie postępowanie było logiczne i racjonalne. Zgodnie z doświadczeniem życiowym powód słusznie uznał, iż skoro dysponuje możliwościami naprawy swojego pojazdu, uczyni to najlepiej. Jednak rodzi to pewne obawy nadużyć, ale powód kontaktował się ze stroną pozwaną odnośnie zakresu uszkodzeń. Był obecny przedstawiciel pozwanego ubezpieczyciela i zaakceptował nowe uszkodzenia. Zakres uszkodzeń nie jest sporny. Nadto wg umowy stron powodzi mogli swobodnie wybrać warsztat, w którym dokonają naprawy. Wybór padł na warsztat powoda, co zresztą pozwana nie kwestionowała w toku postępowania likwidacyjnego.

Strona pozwana uznała, iż do naprawy nie zostały użyte części producenta, skoro powód ich nie przedłożył w toku procesu likwidacji. Powód faktycznie odmówił okazania tych dokumentów zasłaniając się tajemnicą handlową, ale wykazał gotowość poddania pojazdu oględzinom i zweryfikowania oryginalności użytych części do naprawy. Ubezpieczyciel jednak nie dokonała takich oględzin.

OWU łączące strony nakładało na poszkodowanego obowiązek przedłożenia rachunków lub faktur VAT dokumentujących naprawę pojazdu. Powodzi wykonując ten obowiązek przedłożyli fakturę z dnia 14 sierpnia 2014r. (k.42), jest to faktura za części użyte do naprawy, materiały i robociznę. Czy ubezpieczyciel może żądać od warsztatu naprawczego faktury stwierdzających rodzaj i źródło nabycia części zamiennych stosowanych do naprawy pojazdu? Takie stanowisko ubezpieczyciela opiera się w głównej mierze na założeniu o nieuczciwych działaniach zarówno właścicieli zakładów naprawczych, jak i poszkodowanych zlecających naprawę. Bezsporne jest, że dochodzi do takich sytuacji, ale krzywdzące i nie uprawnione jest przyjęcie takiego założenia w każdym przypadku, także wobec powoda, który konsultował zakres naprawy oraz koszt części zamiennych jest zbieżny z przyjętym w kalkulacji pozwanego towarzystwa. Żądanie faktur źródłowych stwierdzających rodzaj i źródło pochodzenia części jest pozbawionym podstaw prawnych ingerowaniem w obszar działalności gospodarczej przedsiębiorcy i związanej z tą działalnością tajemnicy handlowej, takiej jak np. wysokość marży nakładanej przez przedsiębiorcę na cenę oferowanej usługi w celu wypracowania zysku. Zasadność tych żądań jest chybiona także ze względu na przydatność zawartych w fakturze informacji co do źródła i rodzaju nabytych przez warsztat części, bowiem okazanie faktury źródłowej za zakup części nie jest równoznaczne z wykorzystaniem przez warsztat takich właśnie części przy naprawie pojazdu. W konsekwencji należy przyjąć, iż ubezpieczyciel nie może uzależniać zwrotu uwidocznionych na fakturze kosztów naprawy, której zakres znajduje potwierdzenie w protokole uszkodzeń sporządzonym w procesie likwidacji szkody, od okazania do oględzin naprawionego pojazdu ani okazania faktur źródłowych. Tym bardziej, iż w niniejszym przypadku strona pozwana nie ujawniła żadnych okoliczności, które podważyłyby fakt użycia do naprawy innych części niż wskazane w fakturze naprawy dostarczonej przez powódów. Jeżeli zakład ubezpieczeń ma wątpliwości co do rzetelności warsztatu i uważa, że doszło do wyłudzenia odszkodowania, powinien zawiadomić o swoim podejrzeniu Policję lub prokuraturę, a nie zaniżać odszkodowanie.

Strona pozwana więc ograniczyła się wyłącznie do żądania faktur źródłowych, jednocześnie nie wykazując która z pozycji budzi jej wątpliwości i w jakim zakresie doszło do nadużyć. Powodzi byli gotowi na konfrontacje w zakresie użytych części i przeprowadzenia oględzin pojazdu już po naprawie. Z tej możliwości ubezpieczyciel nie skorzystał. Nie zostały zgłoszone żadne wnioski dowodowe w tym zakresie. W konsekwencji należy przyjąć, że nie ujawnił żadnych okoliczności podważających fakturę z dnia 14 sierpnia 2014r., co do rodzaju i wartości części zamiennych użytych do naprawy.

Pozwane towarzystwo zarzuciło również, że przyjęta w w/w/ fakturze VAT stawka 120 zł za jedną roboczogodzinę jest zawyżona. Mając na uwadze, iż naprawa została wykonana w warsztacie powoda strona pozwana mogła mieć wątpliwości, czy stawka za roboczogodzinę nie jest wygórowana. Według kosztorysu pozwanej stawka za godzinę pracy lakierniczej i blacharskiej w nieautoryzowanym serwisie wynosi 60 zł, a w autoryzowanym serwisie 125 zł. Strona pozwana wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków na okoliczność wysokości stawki za jedną roboczogodzinę na poziomie średnich cen usług obowiązujących na terenie P. w okresie połowy 2014r. Wniosek niniejszy został uwzględniony.

Zgodnie z OWU likwidacji szkody częściowej przy wariacie serwisowym po przedłożeniu rachunków lub faktur dokumentujących naprawę powinna uwzględniać stawki za jedną roboczogodzinę ustaloną dla warsztatu naprawczego, w którym dokonywana jest naprawa, a w przypadku braku ustalonej stawki dla danego warsztatu przyjmuje się na podstawie średnich cen usług obowiązujących na danym terenie. W niniejszym przypadku nie było ustalonych stawek dla warsztatu, w którym dokonano naprawy uszkodzonego pojazdu, a więc powinny być to stawki średnie dla usług lakierniczych i blacharskich obowiązujących na danym terenie w okresie kiedy naprawa była dokonana. Z uwagi na fakt, iż naprawa była dokonywana w warsztacie powoda mogło dojść do nadużyć i strona pozwana mogła mieć wątpliwości, które zawnioskowana opinia biegłego miała usunąć.

Zgodnie z opinią biegłego sądowego Z. U. z dnia 3 marca 2017r. uśrednione stawki roboczogodziny stosowane w połowie roku 2014r. na terenie P. i okolic w serwisach nieautoryzowanych branży motoryzacyjnej do restytucji samochodu osobowego V. (...) wynosiło od 100 zł do 135 zł. W konsekwencji biegły uznał, iż stawka przyjęta przez powoda na poziomie 120 zł nie jest zawyżona. Ustalenia te podzielił Sąd uznając niniejszą opinię za wiarygodną. Biegły wydał opinie porównując ceny usług świadczonych przez sąsiednie warsztaty samochodowe. Biegły dokonał oględzin warsztatu powoda, na dowód czego sporządził dokumentację fotograficzną. Miał więc rozeznanie odnośnie wyposażenia i zaplecza maszynowego i kadrowego warsztatu powoda. W ocenie Sądu biegły sporządził opinię, która należy ocenić, jako wewnętrznie spójną i logiczną. Zawiera one tak sformułowane w sposób jasny wnioski, jak i przedstawienie ciągu myślowego, który do tych wniosków doprowadził. Należy podkreślić, iż żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń do niniejszej opinii.

Mając powyższe na uwadze, należało przyznać powodom kwotę po 3 636,40 zł uwzględniając fakt, iż w toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła odszkodowanie w kwocie 7 756,54 zł, a faktura z dnia 14 sierpnia 2014r. opiewała na kwotę 15 029,34 zł.

W tym miejscu należy wskazać, iż odszkodowanie zostało zasądzone na rzecz każdego z powodów osobno. Są oni współwłaścicielami uszkodzonego pojazdu w częściach równych zgodnie z art. 197 k.c. Zgodnie natomiast z art. 379 § 1 k.c. jeżeli jest kilku dłużników lub kilku wierzycieli, a świadczenie jest podzielne, zarówno dług, jak i wierzytelność dzielą się na tyle niezależnych od siebie części, ile jest dłużników albo wierzycieli. Części te są równe, jeżeli z okoliczności nie wynika nic innego. Powyższy przepis ma zastosowanie w sytuacji zaistnienia stosunku zobowiązaniowego, w którym występuje kilku dłużników albo kilku wierzycieli, jednocześnie zaś nie istnieją podstawy do przyjęcia konstrukcji zobowiązania solidarnego. W świetle art. 369 k.c. zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika z ustawy lub czynności prawnej. Należy zauważyć, że pomiędzy stronami nie doszło do dokonania żadnej czynności prawnej, a zobowiązanie powstało w wyniku czynu niedozwolonego. Sąd zaznacza, że z przepisów regulujących odpowiedzialność odszkodowawczą za czyny niedozwolone nie sposób wywieść solidarności po stronie osób poszkodowanych. Z art. 441 k.c. wynika jedynie odpowiedzialność solidarna osób ponoszących odpowiedzialność za szkodę. Jednocześnie świadczenie odszkodowawcze strony powodowej jest podzielne, gdyż może być spełnione częściowo bez istotnej zmiany przedmiotu lub wartości (art.379 § 2 k.c.). Tym samym zasądzona kwota powinna być podzielona adekwatnie do posiadanych udziałów.

Sąd uwzględnił żądanie odsetkowe strony powodowej wyrażone w pozwie. Żądanie to uzasadnione było dyspozycją przepisu art. 481 § 1 k.c., wedle którego wierzyciel może domagać się odsetek za okres opóźnienia w spełnieniu przez dłużnika świadczenia pieniężnego, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie z §14 OWU A. wypłata odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie. W niniejszej sprawie powodzi wybrali sposób naprawienia szkody ostatecznie w dniu 19 sierpnia 2014r., kiedy to pozwana spółka otrzymała fakturę dokumentującą koszt naprawy. Natomiast postępowanie likwidacyjne było prowadzone od dnia 16 maja 2014r. W dacie otrzymania faktury strona pozwana miała już wiedzę odnośnie uszkodzeń i zakresu swojej odpowiedzialności, a tym samym mogła spełnić świadczenie niezwłocznie. W ocenie Sądu więc żądanie odsetek od dnia 30 sierpnia 2014r. jest uzasadnione.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd oparł na treści art. 98 § 1 k.p.c., który ustanawia ogólną zasadę, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony – koszty procesu. W niniejszej sprawie Sąd uwzględnił powództwo, dlatego też to pozwany jest tą stroną procesu, która przegrała przedmiotową sprawę, w związku z tym obowiązany jest zwrócić powodom poniesione przez nich koszty procesu. Warunkiem zasądzenia od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika kosztów procesu jest zgłoszenie żądania, który w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem pełnomocnik powodów w pozwie zapłaty wniosł o zasądzenie kosztów procesu dla każdego z powodów osobno. W skład kosztów należnych każdemu z powodów wchodzi opłata sądowa od pozwu w wysokości 182 zł, koszty profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 1 200, 00 zł (wg obowiązującego w dacie wszczęcia postępowania §2 pkt 3

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie), opłata od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17, 00 zł w kwocie 1 382 zł.

Koszty postępowania zostały zasadzone osobno dla każdego z powodów. Po stronie powodów zachodziło współuczestnictwo formalne (art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c.), wówczas – zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2015r., sygn. akt III CZP 29/15- do niezbędnych kosztów procesu poniesionych przez współuczestników reprezentowanych przez jednego pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym zalicza się jego wynagrodzenie ustalone odrębnie w stosunku do każdego współuczestnika. Sąd powinien jednak obniżyć to wynagrodzenie, jeżeli przemawia za tym nakład pracy pełnomocnika, podjęte przez niego czynności oraz charakter sprawy (art. 109 § 2 k.p.c.). Niniejsza reguła znajduje zastosowanie odnośnie pozostałych kosztów procesu.

Pełnomocnik powodów domagał się przyznania kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej. Stosownie do treści § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie opłatę w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości przewyższającej stawkę minimalną, która nie może przekroczyć sześciokrotności tej stawki, ani wartości przedmiotu sprawy, jeśli uzasadnia to:

- 1) niezbędny nakład pracy adwokata, w szczególności poświęcony czas na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawieniectw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie, w tym czynności podjęte w celu polubownego rozwiązywania sporu, również przed wniesieniem pozwu;
- 2) wartość przedmiotu sprawy;
- 3) wkład pracy adwokata w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie;
- 4) rodzaj i zawilość sprawy, w szczególności tryb i czas prowadzenia sprawy, obszerność zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lub biegłych sądowych, dowodu z zeznań świadków, dowodu z dokumentów, o znacznym stopniu skomplikowania i obszerności.

Zgodnie z cytowanym przepisem w przyjętych stawkach minimalnych oddana została swoista wycena koniecznego nakładu pracy po stronie pełnomocnika związana ze specyfiką określonego rodzaju postępowań. Jednocześnie ustawodawca pozostawił możliwość uwzględnienia przez Sąd orzekający pewnych nadzwyczajnych, szczególnych okoliczności, które pojawiając się w danej sprawie zwiększają diametralnie nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków profesjonalnego pomocnika procesowego. Brak jest więc przesłanek do zasądzania wynagrodzenia wyższego od stawek minimalnych w sprawie, w której żadne ekstraordynaryjne okoliczności nie wystąpiły, a skala aktywności adwokata pozostawała na przeciętnym poziomie.

Na gruncie rozpatrywanej sprawy, w ocenie Sądu, czynności wykonane przez pełnomocnika powodów nie odbiegały od czynności typowych, a sprawa nie była szczególnie skomplikowana, zatem nie było podstaw do przyznania kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. orzeczono jak w punkcie III i IV wyroku.

Biorąc pod uwagę, że całość wynagrodzenia biegłego nie została przez strony opłacona, Sąd nakazał ponadto stronie pozwanej uiszczyć na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie kwotę 743,43 zł tytułem zwrotu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

W pkt. VI wyroku Sąd oddalił wniosek powodów o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności. Zgodnie z art. 333 § 3 k.p.c. sąd może również na wniosek nadać wyrokowi nadającemu się do wykonania w drodze egzekucji rygor natychmiastowej wykonalności, gdyby opóźnienie uniemożliwiało lub znacznie utrudniało wykonanie wyroku albo narażało powoda na szkodę. Powodzi nie uzasadni swojego wniosku. Sąd nie dopatrywał się również żadnych

okoliczność uzasadniająca zastosowanie art. 333 § 3 k.p.c. Nie można bowiem pominąć, iż strona pozwana to jedna z największych firm ubezpieczeniowych w kraju z bardzo dużym kapitałem, trudno wątpić w jej wypłacalność. Natomiast szkoda powodów z racji opóźnienia strony pozwanej jest rekompensowana w odsetkach. Wniosek więc nie zasługiwał na uwzględnienie.